

Op weg naar Rockall

Door ON6CC

*Dit verhaal begint in de zomer van 2008. Nadat onze IOTA-contest op het eiland Goeree Overflakkee zo goed als achter de rug was, begonnen er nieuwe ideeën te ontstaan voor iets nieuws, iets uitdagends. Theo ON4ATW, een doorgewinterde DX-er en IOTA-jager praatte eens met Patrick ON4HIL en op de vraag welk eiland eigenlijk 'top of the list' stond, was Theo's antwoord duidelijk: "**Rockall**". Op dat moment was de Rockall DXpeditie geboren!*

Theo en Patrick belden elkaar vanaf dat moment dagelijks, soms op de meest onmogelijke momenten. Wat maakte Rockall (EU-189) zo speciaal? Het feit alleen al dat op het eiland, dat eenzaam in de Atlantische oceaan ligt, slechts één expeditie er in slaagde om er te landen en maar 260 QSO te maken, spreekt tot ieders verbeelding. De moeilijkheid om te landen en het plaatsen van één of meerdere stations kwamen ter sprake. Voor zo'n operatie heb je goed getrainde operatoren nodig, maar waar vind je die? Er werd een lijstje met mogelijke kandidaten opgesteld. Omdat er in onze lokale club een rijke DX-traditie is, werd er met enkele leden getelefoneerd. Al snel kwamen we uit op een tiental kandidaten. Uiteindelijk zouden er 5 expeditieleden overblijven: Theo ON4ATW, Patrick ON4HIL, Luc ON4IA, Karel ON5TN, Marc ON6CC.

De eerste officiële vergadering vond plaats in augustus 2008. Veel beeldmateriaal was er niet. Enkele foto's van vorige expedities, meer niet. We moesten informatie zien te vinden over het charteren van een boot en het transporteren van het materiaal. Gelukkig is het internet een goudmijn voor informatie en er werd contact gezocht met leden die hadden deelgenomen aan eerdere Rockall expedities. Sommige bedragen die werden genoemd, deden je duizelen. Na wat rondbellen kwamen we uiteindelijk uit bij Agnus Smith, een schipper die het jaar daarvoor al eens tot bij Rockall was geraakt. Blijkbaar was dit schip, een 20 meter zeiljacht, het enige dat passagiers zover in open zee mocht vervoeren, namelijk buiten de reddingszone. Hoe meer passagiers, hoe lager de prijs. Vanaf 6 personen zou de prijs dalen, maar uiteindelijk waren het er 5. Een boot hadden we dus en nu begon het echte voorbereidingswerk. Alles werd zo stil mogelijk gehouden omdat er kapers op de kust waren. Pas begin april werd onze website (rockall.be) online gebracht om

zo de operatie niet in gevaar te brengen. Van toen af werd er actief gezocht naar eventuele sponsors voor financiële en praktische ondersteuning. Er werd een donatielink op de site geplaatst en online kon je allerhande gadgets kopen zoals T-shirts, jassen en tassen. De site werd druk bezocht en we kregen positieve reacties uit heel de wereld. Dit stimuleerde ons nog meer om de expeditie tot een succesvol einde te brengen. Waar het meeste naar werd gekeken op onze site waren de filmpjes van de voorbereidingen van het team. Zo kon iedereen zien dat we echt wel voorbereid waren voor deze missie.

Rotsklimmen als voorbereiding: ON5TN, ON6ZU, ON4HIL en de berggids.

ON4ATW tijdens een oefening in Dongelberg.

Geen van de expeditieleden had klim- of duikervaring. In onze club hebben we wel een echtpaar dat hiermee enige ervaring had: Marleen ON6ZU en Rudi ON7YT werden aangesproken om enkele duik- en klimsessies te organiseren. Riemst, Dave, Hotton en de klimmuur in Hasselt werden gebruikt om te trainen, evenals een rescue-oefening in Oostvoorne, Nederland. De medische ondersteuning werd verzorgd door instructies van Luc ON4LU en een rijkelijk gevulde eerstehulpkoffer van ON8UK. De laatste 2 à 3 maanden kwam de voorbereiding in een stroomversnelling en werd alles in gereedheid gebracht om te worden getransporteerd met een bestelwagen. Henk ON4AHF en Dirk ON5GS zouden ervoor zorgen dat het materiaal in

Stornoway zou klaarstaan als het team arriveerde per vliegtuig. De basis van waaruit alles zou vertrekken, Stornoway, is de hoofdstad van het eiland Lewis, in het westen van Schotland in de Hebriden. Het pilootteam ging postvatten in Harris, het zuidelijk gedeelte van het eiland Lewis, in het dorpje Leverburgh, zo'n 100 km ten zuiden van Stornoway. Henk en Dirk zouden met ons in contact blijven en Dirk kon intussen wat meteorscatterverbindingen maken op 2m vanuit het locatorvak IO67 dat nog niet zoveel geactiveerd was. Henk moest op HF zorgen voor het onderhouden van contact met de boot.

Maandag 27 april was D-day voor ons. Theo, Patrick, Luc, Marc en Karel vertrokken per vliegtuig vanuit Zaventem. Rudi en sommige geliefden stonden hen bij. Er werd zelfs hier en daar een traantje weggepikt, wat begrijpelijk is. Jan ON6ZG was van zijn werkplek in de luchthaven afgezakt om ons mee uit te wuiven. Van Zaventem ging het richting London Heathrow, dan naar Glasgow in Schotland om daarna een binnenlandse vlucht te nemen naar Stornoway.

Op weg naar Glasgow.

In de luchthaven van Glasgow stonden MM0GHM en MM3DHL ons op te wachten om ons 'good luck' te wensen. In Glasgow kregen we van Dirk het slechte nieuws te horen dat er een storm op komst was en dat we maar maximum 24 uur op de rots zouden kunnen blijven. De storm zou vrijdagmorgen de rots bereiken en verschillende dagen aanhouden. Een serieuze domper, want in eerste instantie zou het een 48 uren operatie worden. Het was ook een aansporing om snel te handelen om zoveel mogelijk tijd op Rockall door te brengen.

Schipper Agnus neemt het UBA-vaandel in ontvangst, voor het vertrek naar Rockall.

Aangekomen in Stornoway, stond de schipper ons op te wachten. Hij reed ons naar de haven, een drietal kilometer verderop, waar de Elinca was aangemeerd. Daar stond een filmploeg van BBC-Alva, een Schotse TV-zender, klaar voor een interview. Intussen werd het materiaal van de bestelwagen naar de Elinca overgebracht. Nu werd pas duidelijk hoeveel materiaal we wel bij ons hadden. Schipper Agnus had zelf nog 4 personen gevonden om mee te gaan: Chris, een gepensioneerde helikopterwinchman, Michael, een professionele cameraman, Inness, de zoon van de schipper en John, een gepensioneerde stuurman. In totaal waren we dus met 10 personen.

1,5 ton materiaal aan boord van de Elinca.

De Elinca vertrekt richting Rockall vanuit de haven van Stornoway (Schotland)

Onze verticale antenne werd op het achterdek gemonteerd met een ICOM-tuner en met één radiaal verbonden met het metalen hek van de Elinca. De tuner werkte van 80m tot en met 10m. Rond vier uur 's middags vertrokken we richting Rockall. Omdat de Elinca geen automatische piloot had, moesten er twee personen permanent op het dek blijven. Intussen werden er dikke pile-ups gedraaid met QSO over heel de wereld. Regelmatig werd de stand van zaken medegedeeld en werd er gretig gecommuniceerd met het thuisfront. Als het station niet voor QSO gebruikt werd, stuurde men de coördinaten door via Winlink, zodat iedereen kon zien waar wij ons

bevonden. Dit was niet in 'real time' maar gaf toch een indicatie van onze positie. Er werden ook mailtjes verstuurd via Winlink met foto's. Hierbij werd gebruik gemaakt van een PactorIII-modem die Karel ON5TN had overgenomen van ON5FS, het Belgische Winlink-station.

Aan boord van de Elinka worden QSO gemaakt (ON4ATW en ON4HIL).

Iedereen had zijn eigen bed en voor de gasten werd vers eten bereid. De vaat moesten we zelf doen maar dat was niet erg, want veel hadden we aan boord toch niet te doen. Er was nog steeds kalme zee, zelfs voorbij de laatste eilandengroep St.-Kilda. Vandaar uit waren we op onszelf aangewezen, en voeren we eenzaam richting Rockall. Geen enkel schip werd in de regio waargenomen. Normaal, volgens de schipper, omdat dit geen vaarroute is voor vissers en vrachtverkeer. Op dag 2 waren de meeste teamleden aan hun

Zeeziekte slaat toe.

bed gekluisterd want echt lekker voelden ze zich niet. Enkel Theo kon blijkbaar goed weerstand bieden aan de zeeziekte. We hadden allemaal tabletten tegen zeeziekte, maar blijkbaar werkten die niet bij iedereen even goed. We merkten dat je niet enkel pillen moest innemen, maar er ook wat bij moest eten, anders lag je maag gauw volledig overhoop. Door zijn ijzersterke maag heeft Theo niet veel geslapen tijdens de hele trip, omdat hij verschillende nachten de wacht hield.

ON4ATW en ON6CC aan de afwas, iets wat ze thuis niet veel doen.

Op dat moment kon je moeilijk geloven dat het weer zo slecht zou worden. Er was weinig wind en op het dek voelde de zon aangenaam aan. Het contact met het thuisfront bleef van belang en Rudi ON7YT speelde daar een belangrijke rol in. Hij zorgde ervoor dat de families up-to-date geïnformeerd bleven. Anton ON6NL verzorgde de public relations en beantwoordde alle mails van radioamateurs en andere geïnteresseerden. We kregen genoeg aandacht, want het aantal bezoekers op onze site was opgelopen tot zo'n 3000 per dag!

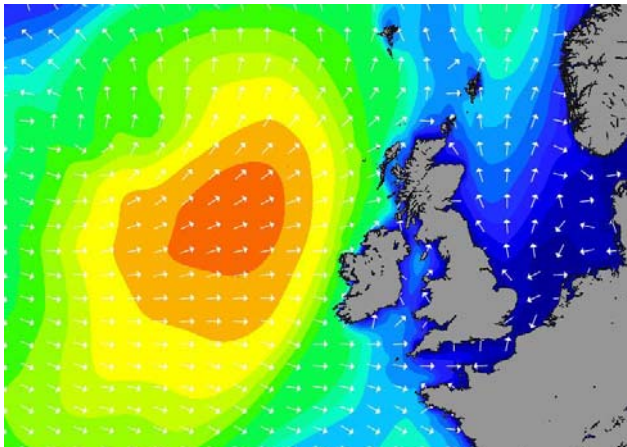

Rockall in zicht.

De derde dag zag het er al wat slechter uit op zee. Je zag dat de golven wilder tegen de boeg sloegen. Dit is normaal, omdat van alle kanten de golven het hoogste punt bereikten, in dit geval Rockall. Rond 7.30 u lokale tijd werd Rockall voor het eerst waargenomen door Inness, de zoon van de schipper. In het begin was het een vage vorm die net boven de zee uitstak. Vreemd was dat men niet in een rechte lijn naar het eiland voer, maar in een bocht om het eiland. Dit omdat er een groot ondiep rif voor het eiland lag, dat voor problemen zou kunnen zorgen. Bij de rots aangekomen, maakten we enkele verkenningsronden. Je zag dat de golven fel tegen de rots sloegen, maar voor ons bestond er geen twijfel of we zouden kunnen landen. De schipper heeft echter steeds het laatste woord en die zei resoluut "neen". Landen was uitgesloten omdat je met de zodiak te pletter zou slaan tegen de rots. De storm zou ook al dichterbij zijn dan eerst gedacht. We wilden nog zonder materiaal op de rots te gaan, maar ook dat voorstel werd afgekeurd. Uiteindelijk zijn we 3 of 4 maal rond de rots gevaren om wat foto's te maken en te filmen, en dan ging het weer richting Schotland. Je kan niet beschrijven wat er op dat moment door je hoofd gaat. Alle training en maandenlange voorbereidingen waren voor niets geweest. Dit was een grote teleurstelling bij het hele team. Je kon het letterlijk van de mensen hun gezicht aflezen.

De Elinca bij storm (5 Beaufort).

De nacht dat we terugvoeren, hebben we geweten wat een storm is. De boot ging wild tekeer. Theo vertelde ons naderhand dat we soms tussen twee muren van water heen voeren. De schipper had blijkbaar toch gelijk dat de storm intenser was dan eerst gedacht. Later hebben we op de radarbeelden gezien dat er een soort stormoog over het hele gebied heen ging, met golven tot maar liefst 9 meter hoog!

1 mei 2009: storm in het gebied van Rockall.

Op dag 5 zagen we weer land: St.-Kilda (EU-059) en de Flannaneilanden (EU-118), eilandengroepen die zelden geactiveerd zijn. Er werd overwogen om naar één van deze eilandengroepen te gaan om wat QSO te maken, maar uiteindelijk werd koers gezet naar een van de talrijke baaien aan de westkust van Harris om er te schuilen voor de naderende storm. We gingen er voor anker en voeren met de zodiak aan land om even de benen te strekken. Het was al weer vijf dagen geleden dat we grond onder de voeten hadden gevoeld. We hadden nog een conversatie met Henk en Dirk die ons wilden oppikken, maar zij zaten aan de verkeerde kant van de baai. Het was nog eens een uur stappen om tot daar te komen. Uiteindelijk hebben zij het moeten

afblazen er zijn teruggereden naar Leverburgh. Daar zaten we dan, wachtend op de storm die nog zou komen. 's Avonds werd er nog wat gefeest met live vioolmuziek van John en met wijn en zalm. Dat krikte het moreel wat op. 's Morgens brak de hel

De Elinca voor anker in een van de talrijke baaien van Lewis Island.

los. Een serieuze storm waaide over ons heen en het was alle hens aan dek! Met man en macht werd geprobeerd om het schip niet te dicht bij de rotsen te laten komen, want dat zou het einde betekenen van het schip. Uiteindelijk is de storm wat gaan liggen maar het was duidelijk dat het menens was. We moesten zo snel mogelijk uit de baai, om naar een andere, diepere baai te gaan. Daar moesten we minstens één dag voor anker gaan tot de storm op zee was gaan liggen. Chris en Michael hadden

hun duikpak bij zich en konden op sint-jakobsschelpen gaan duiken. Ze kwamen aan boord met zo'n 10 kg. Daarna werden ze gekookt. Vers en lekker!

Iedereen begon wat kregelig te worden en wilde zo snel mogelijk van de boot. Onze missie zat erop en al de rest was verloren tijd. De schipper verzekerde ons dat er geen andere mogelijkheid was dan in de baai te blijven liggen tot de storm was geweken. Hij wilde geen risico nemen met zijn schip en de bemanning. Uit verveling hebben we dan maar wat met onze 'launcher' gespeeld: een buis gevuld met lucht onder druk met een draadstang erin, bevestigd aan een koord.

De 'launcher'.

Deze zou normaal gebruikt zijn geweest om over de rots te schieten. Helaas kwamen we tot de vaststelling dat de koord te dik was om tegen de wind in af te schieten. Chris had iets anders bij zich om een koord over de rots te schieten, namelijk een raket met 250 meter koord. Dat ding ging er als een speer vandoor en schoot over een berg van zo'n 200 meter hoog! De volgende ochtend zijn we dan eindelijk vertrokken uit de baai, richting Stornoway. In plaats van langs het zuiden van het eiland te varen (langs Leverburgh), voeren we nu langs de noordkant van het eiland. Deze trip duurde nog de hele dag. De zee was duidelijk nog ruw. In Stornoway aangekomen, duurde het niet lang vooraleer alle leden aan wal stapten. Sommigen hadden drie dagen later nog last van 'zeebenen'. Eten, en daarna met de hele groep

naar Leverburgh. De volgende dag werd door Luc ON4IA, Theo ON4ATW, Patrick ON4HIL en Karel ON5TN een nieuwe vlucht huiswaarts geboekt, omdat men anders nog 2 dagen op het eiland zou moeten blijven. Marc ON6CC zou achterblijven met Henk ON4AHF en Dirk ON5GS om het materiaal van de Elinca in de bestelbus te laden. Marc kwam nog een CW-keyer tegen in een van de tonnetjes die naar Rockall vervoerd werden en maakte nog 200 CW QSO's vanuit Leverburgh. Zij hadden ook nog een afspraak met de kustwacht in Stornoway en hadden er een goed onderhoud tijdens een privébezoek aan het station. Een van de leden van de kustwacht was toevallig ook een radioamateur. Hij had ook alles op de voet gevolgd en betuigde zijn steun aan de mislukte operatie.

Woensdag 6 mei vertrok dan de laatste groep richting België. Het was een vermoeiende maar leerrijke trip geweest voor ons allen. We hebben veel geleerd van deze trip en misschien zal hieruit nieuwe energie ontstaan om een tweede trip naar Rockall te ondernemen. We zoeken daarvoor koortsachtig naar sponsoring, want het blijft een financieel risico voor de teamleden. We willen de volgende keer dan ook zeker zijn dat we slagen in onze opzet, voor onze sponsors en mederadioamateurs. Wil je ons sponsoren, mail ons dan via info@rockall.be. Foto's en verdere informatie kan je terugvinden op www.rockall.be.

ON6CC, MM0GHM, ON4ATW, ON4HIL, ON4IA, MM3DHL en ON5TN.